

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravitelstvu prejemani:
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5 50
na mesec 1 90

Izhaja vsak dan sveder izvenredne nedelje in praznika.

Inserati veljajo: petstopenjska peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravitelstvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Povsemoma številka velja 30 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Tirodn tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6 50
na mesec 2 30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v prtilju levo), telefon št. 34.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravitelstvo: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Ljubljanski mestni statut.

Minister notranjih del baron Härtl je menda začel masševalno vojno zoper Ljubljano, da je bil prisiljen razpustiti občinski svet, ker nazaj ni več mogel, mu je pač jako neprijetno in to bi rad poplačal napredni Ljubljani s tem, da ji kar najhitreje okroži novi mestni statut. Pri tem se ziblje v prijetni nadi, da se izkažejo Sukljeta proročanja o sestavi bodočega občinskega volilnega reda kot resnična in da v tem občinskem svetu ne bo imela nobena stranka samskega govora.

Ministru Härtlu se je tako mudilo, da je poskušil zapeljati deželni odbor v nečuvno postavolomstvo. Zahteval je namreč, naj deželni odbor kar na podlagi lex Lampe izvrši v novem mesnem statutu tiste spremembe, ki jih hoče imeti vlada. Lex Lampe pa daje deželnemu odboru samo pravico, da sme izvršiti zgolj stilske spremembe, ki se izkažejo kot potrebne. Vlada pa ni zahtevala zgolj stilskih sprememb, marveč tudi tiste, ki so važne meritorne spremembe. A vidi temu je minister Härtl silil, naj deželni odbor tudi te meritorne spremembe izvrši, ne da bi vprašal deželni zbor, naj jih izvrši na podlagi lex Lampe, čeprav ta postava deželnemu odboru tega ne dovoljuje.

To ministrovo postopanje je naravnost nezastisljano. Minister, ki je obklican varovati postavne in čuvati, da se točno izvršujejo, pa zahteva, naj deželni odbor preloži postavolomstvo, ki minister je moral doživeti, da deželni odbor odkloni njegovo zahtevanje kot nepostavno in v na podlagi ministrove želje sklenil, da deželni statut novič predloži deželnemu zboru, ki je edini kompetentni skleniti meritorne spremembe.

Ta sklep deželnega odbora je bil udarec za ministra Härtla. Kaj takega se je dolgo ni primerilo nobemu ministru. Za ljubljansko mesto pa občino in pa za stvar samo je paceno, če postane novi mestni statut šest tednov prej ali pozneje veljaven. To je tudi uvidel deželni odbor in je rajše odklonil ministrovo postavolomstvo, kakor da bi bil z nepostavnim postopanjem, kakršno je zahteval minister Härtl, povzročil velikanski

boj. Tako je ostal minister Härtl moralno poražen.

To postopanje ministra barona Härtla postavlja v značilno luč vse tiste gostobesedne tirade, s katerimi je sedanja vlada tako radodarna. Na tem dežanju ministra Härtla se vidi, kakšne fraze so zatrevanja ministrskega predsednika, da je vlada strogo objektivna, da je na vse strani pravična in da se niti za las ne odmakne od veljavnih postav, vse te fraze so samo pesek v oči in drugega nič. Intimat, ki ga je poslalo ministrstvo notranjih del deželnemu odboru kranjskemu je dokument, ki jasno izkazuje, da se sedanja vlada vse upa.

Draginja in politika.

V poslednjih letih se je v Avstriji pojavila velika draginja. In sicer so se neizmerno podražile vsakdanje potrebščine, potrebščine, brez katerih človek takorekoč ne more živeti.

Vse prebivalstvo trpi vsled tega. Vsi sloji so bili deležni gospodarskega procvita v zadnjih letih, katerega je povzročila predvsem zvečana obrtna in materialna produkcija. Toda nesrečna trgovinska politika, katere nedostatk so razvidni še le zaradi slabe letine, nam odvzame skoraj vse sadove te ugodne konjunktore. Velika nevarnost je, da bo ravno ta nesrečna trgovinska politika naše vlade povzročila, da se bodo meščanske stranke podale v najhujši interesni boj in sicer v korist socialne demokracije. Vsaka enostranska gospodarska politika je škodljiva — strogo agrarična, kakor tudi strogo industrijalna, ker mora uničiti konsumenta agrarne produkcije ali pa konsumenta industrijalne produkcije. Strogo industrijalna politika bi poslabšala in morda celo uničila gospodarsko stališče našega kmetovalca, in zmanjšala razpečanje industrijalnih izdelkov v tuzemstvu. Strogo agrarična politika bi pa škodovala obrti in industriji in zmanjšala kupno moč trgovskih obrtnih in industrijalnih producentov in delavcev, vsled česar bi se zopet agrarni pridelki ne mogli doma zadostno razpečati.

Torej edino srednja pot med agrarično in industrijalno gospodar-

ske politiko more popolnoma odgovorjati interesom vsega prebivalstva. To je dejstvo, kateremu se ne more ugovarjati in katerega se ne more s sveta spraviti tudi ne s pomočjo raznih demagoških fraz. Ni velika težava, spraviti v ravnotežje mesto in deželo, poljedelstvo in industrijo, produkcijo in konzum. Ogljati se je treba pri vsem samo tistih visokodonečnih fraz, katerih se poslužujejo razni demagogi, ki hočejo s temi slepo ljudstvo voditi po vrvi.

Tako izrabljajo danes posebno socialni demokrati vprašanje o draginji mesa. Priznavamo, da vlada faktično neznozna draginja. Toda ta draginja se ne bo rešila z vpitjem in kričanjem, kakor si to predstavlja socialna demokracija, tudi se ji ne bo odpomoglo z uvozom argentinskega mesa. Po našem mnenju je uvoz argentinskega mesa nekaj precej čudnega. Danes je že skoraj povsod znano, da je to argentinsko meso nekako tako, kakor meso hrvaških buš druge vrste. To se je povedalo v dunajskem občinskem svetu. Pri vsem tem se ne gre za drugo, nego da se pomore nekaterim argentinskim veleindustrijalem, da za ondote razmere drago in dobro razpečajo meso, katerega sami ne morejo rabiti. Socialni demokrati so prepričani, da bodo v tem hipu, ko se začne uvažati argentinsko meso, padle cene naši domači goveji živini in da bo potem lahko vsakdo dvakrat na dan jedel bržlo ali pa rostbeaf.

Ravnatoko demagoško je pa stališče, ki ga zavzema Simitsch plem. Hohenblum, ki je dolga leta vodil avstrijsko trgovinsko politiko, in kateremu so se slepo pokoravali vlada in parlament. Vse meščanske stranke so prepojene z agrarnim duhom, in večina državnih poslancev se javno priznava za privrženca agrarizma: od 516 državnih poslancev se jih je 268 združilo z takozvano »agrarično zvezo«. Hohenblum je komandiral in vlada se je morala udati njegovi volji z ozirom na državnozbornsko stranko. Prav posebno se je pa zvečal vpliv generalnega referenta poljedelske centrale, ko je prišla krščansko-socialna stranka v parlamentu do moči. Ta stranka je zastopnica meščanskih in kmečkih interesov — vendar se je pa pustila brez vsakega

čbotavljanja vpreči v voz agrarizma, katerega je mogočno vodil vitez Hohenblum.

Toda v krščansko-socialni stranki se ravno v poslednjem času vedno bolj pojavljajo nasprotja med meščanskimi in kmečkimi zastopniki.

Oglasil se je pa še nek drugi vitez — pl. Pantz, ki je napovedal boj prevelikemu agrarcu Hohenblumu, ki zastopa le interese nekaterih veleposelstnikov in plemenitav. Pl. Pantz skuša agrarce alpskih dežel oprostiti vpliva centrale in njenega generalnega referenta. Pl. Pantz je nasprotnik previsoke varstvene carine za poljedelske produkte in popolnoma odkrito priznava, da je politika visoke varstvene carine za žito in krmo škodovala kmetovalcu, ter ga odvrnila od živinoreje. S tem je pa v najvišji zvezi vprašanje o draginji mesa. Vprašanje je, če bo nova »gospodarsko - politična centralna zveza«, katero vodi pl. Pantz, dobila toliko pristašev, da bo lahko ustvarila protitežje napram Hohenblumovi centrali. Vseeno je pa značilno v sedanjem času prevelike draginje to gibanje, ki skuša ustvariti na agrarni podlagi nekaj preobrat v smeri, ki vsekako bolj odgovarja potrebam in interesom velikih mas konsumentov, kakor pa do zdaj gospodujejoča smer visoke carine za vse potrebne vsakdanjega življenja.

Meščanske stranke ne smejo nikakor slepo iti v vprašanju draginje na limanice socialno - demokratske stranke, ki poznajo in zagovarjajo edinele industrijalne interese — ne smejo pa tudi iti v zanjke katerega Hohenbluma, ki zastopa edinele veleposelstnike in industrijalce, ki se pečajo v velikem obsegu z mastenjem goveje živine. Najti se mora pot, na kateri se lahko združijo interesi meščanstva in kmeta. Edino v tej smeri se more pomagati veliki masi, ki nezno trpi vsled prevelike draginje. Vzdržati se moramo pa tudi vseh demagoških fraz, delati se mora z dejstvi, s pomočjo katerih se naj izpremeni sedanja nesrečna in zavožena trgovinska politika.

„Slovenski Narod“ izhaja dnevno dvakrat.

Družba sv. Cirila in Metoda, njeno premoženje in njen eventualen razpust.

Deželna vlada je, kakor znano, razpustila ljubljansko vojaško veteransko društvo, ter mu konfiscirala premoženje. Razpustila je zadnji čas tudi ljubljansko »Narodno delavsko organizacijo«. To dvoje, oziroma troje, če vzamemo omenjeno konfiskacijo kot poseben ukrep, ki se je tudi šele zadnji čas dokonca izvršil, daje mnogim ljudem veliko misliti in še več govoriti in tako se je zgodilo, da se je že vseppek govorilo o razpustu pevskega društva »Ljubljanski Zvon«, o razpustu sokolskih društev, ter o razpustu naše šolske družbe Ciril - Metodove in o konfisciranju njenega premoženja. Res je sicer, da vlada težko gleda razvijanje in uspevanje naših narodnih društev, ki plodonosno delujejo v narodov blagor, res je pa tudi, da doslej še nima prav nobenega vzroka razpustiti katerega omejenih društev, četudi išče diako v jaju in četudi bi klerikalni svojati napravila silno uslugo s tem. Posebno so nekateri v skrbah za našo Ciril - Metodovo družbo, proti kateri je »Slovenec« naravnost pozival vlado, naj ji konfiscira denar. Vendar, gospoda, od želji do dejanja je tu precej dolg korak. Tu so pravila, potrjena od ministrstva in teh pravil se mora vlada držati, če bi našla vzrok, da razpusti Ciril - Metodovo družbo. § 24. teh pravil, ki jih je potrdilo ministristvo za notranje stvari z odlokom z dne 5. novembra 1887, št. 18.870, pravi: »Družba se razide: a) če velika skupščina to sklene, ali b) če jo politično oblastvo razpusti. V prvem slučaju sklene velika skupščina o družbenem imetku, v drugem slučaju pa dojde ta imetek »Slovenski Matici« v Ljubljani. Ako se kaka podružnica razide, ali razpusti, pripade njen imetek družbi.«

Tako določajo pravila in teh bi se morala držati vlada, če bi hotela razpustiti družbo. Upamo, da do tega ne bo prišlo, ker so v njenem vodstvu razsodni možje, ki se bodo znali varovati vsake najmanjše stvari, ki bi

LISTEK.

Mina.

Roman; spisal A. P. Rušič.

Ko se je zbudil v človeku notranji dvom, je postal omahljiv in neodločen. Tisti hip je napravil svojo vojno in se prepustil tujim, neznanim vojem. Življenje je poplavalu njegovo osebnost in njegova dejanja so prestala biti samonikla. Sedaj je postal zgolj srečo ali pa nesrečo. Ljudje, ki so bili vsakdanji utopljenci v žene vsakdanjosti, so se kruto množili. Tedaj so umirajoči v socialni in družabni bedi postali ljudje dvomni. Če trdnega ni bilo več, česar bi se oprijemali, na kar bi prisegli. Nekaj je gotovosti so bile podobne bilam na valovih in ljudje duševnim utopljencem, ki se oprijemajo obupno slamanatih bilk.

Rojeni dvom je ustvaril moč notranje, duševne reforme. Emancipirala se je polagoma notranjost zunanjih ovir in form. Življenje je neizprosnu zalucalo dane teorije ob tla, razkrajalo jih je in se izkazalo kot najmočnejše. In v tej duševni anarhiji in zmedenosti se je utrdilo spoznanje dobrega in slabega. Dobro se je ločilo od slabega. Ko je Mina zapadla grehu, je bila kaznovana. Njeno hrepenenje po dobrem jo je sililo nazaj k nekdanjemu, kesanju in po-

kori. Življenja greh jo vendar ni izpustil. Toda greh, rojen iz čiste ljubezni, iz človekoljubja, je rodil še večje pregrehe, izvirajoče iz socialnega nasilja — bede. Ko pa je bilo premagano tudi to nasilje, se je znova rodila ljubezen — premišljena in udana. Sedaj na višini je šele zagledala ovire, ki se ji stavljajo na pot. Ta pot je bila zaprta. Ali se vrniti, ali pa ostati sredi poto.

Tedaj je postala njena duša dvomna. Koliko duševne moči in samonikle energije je treba, da se na tem duševnem razpotju ne izgubi priborjeno življenje, da ne omaga od dvomov in duševnih bojev utrjeni korak. Kako spraviti v sklad individualno duševnost z družabno in socialno zapovedjo? Povsod nejasnost, temota, dvom.

Kaj se je zgodilo z Mino?

I.

Bled odsev plinovih luči je objemal v zaspano jesensko poljuto zavito neestetično tovarno. Sto velikih oken se je lesketalo v mračni svetlobi; le tupatam se je pojavila ob oknu mračna senca, zveržena človeška figura. V ozadju tovarne so se dvigali proti nebu vitki in visoki dimniki, iz katerih se je leno kadilo; dim se je polagoma izgubljal v oblako nebo in le sempatje se je v zraku zalesketala neznatna iskra.

Cesta pred tovarno je bila blatna in na gosto pokrita z lužami. Umazana voda je pljuskala izpod težkih konjskih kopit. Zelezne ograje,

ki je delila tovarno in cesto, se je v tem času krčevito oprijemalo sto dolgih in ozkih ženskih ročic. Roke so bile od mraza že na pol višnjeve in na nekaterih so se prav močno izbočile nelepe plave žile.

Same ženske. Večinoma se zelo mlada dekleta z zdravo rdečico na licih, močnih in polnih teles. Sempatje je bilo opaziti med njimi tudi že starejšo žensko z lici, ki so se že videle gube na njih. Tam zadaj na doljem koncu se je vzpenjala pokonci noseča ženska; stala je na prstih, odpirala zardele oči na široko in se skušala preriti do prve vrste.

Vse te ženske so imele ta trenutek samo eno željo: Priti v tovarno in delati za velikimi, v mračni svetlobi se topečimi okni. Mlajše punice so postrani, zavidno gledale starejše ženske in so se tudi norčevale iz njih. Tem se je pri tem storilo mlo in marsikatera se je ta žalostni trenutek zasmilila sama sebi. Toda jeza in pa ponos, ki je menda prirojen vsaki ženski, jim ni dopustil, da bi na izzivanja molčale, pa so odgovarjale torej na posmeh s pikrimi besedami.

»Ve ste mlade, pa lahko delate na polju!« je pripomnila noseča ženska, ki ji je mlada sosedka nasvetovala iti domov.

»Tako! Mladih ljudi potrebujejo tu notri, žilavih in močnih!« je odvrnilo komaj petnajstletno dekletce in pokazalo s prstom proti vhodu. Stojčica na kamniti plošči tik vrat, se je ponosno ozrla po množici.

»Kakšen otrok! Komaj je ušel materi in že hlepi po lenarjenju.« Ženska štiridesetih let, ki je stala poleg nje, je izpregovorila te besede z rezkim, pojočim glasom. Jezno je zamahnila z roko in potegnila z vso silo zlobno kratkokrilo s plošče in je v trenutku tudi že sama stopila na njeno mesto.

Smeh in vpitje sta sledila temu naglemu početju. Posamezne punice, ki so zavidale štiridesetletnico za prostor, so kričale zelo glasno:

»Vržite jo doli!«

»Bij nesramnico!«

»Kje se je potepala doslej!«

Začelo se je živahno prerivanje in suvanje s komolci. Gruča se je zazibala. Posameznim ženskam so pri tem močnem gibanju in prerivanju ušle rute z glave. Lasje so se vsuli po licih in čelu. Hotele izriniti ugodni trenutek, so se nekatere ženske, ki so stale zadaj, pripognile in silile z glavno naprej.

Prepir pa se je razvnel bolj in bolj. Sedaj so padale že hujše besede, časih naravnost sirove in prešerne.

»Postopačke! Ne ljubi se vam delati in mislite, da boste v tovarni lenarile!«

»Usojeno vam je, da postanete cestne vlačuge!«

»Kmalu umrjete, mati. Molimo!« se je oglasilo več nežnih ženskih glasov in punice so se vrgle na starejšo žensko. Kmalu so bili obrazi opraskani od krvi.

»Domov pojdite; tam cvilijo črvi. Vaši črvi!«

»Tiho, staruha; molči in misli na smrt.«

»Zapovedano je tako!«

Štiridesetletnica, trdno stojčica na plošči, se nikakor še ni mislila vdati. Roki vprti ob bok, je krepko vpraševala:

»Kaj pa vaši ljubčki? Zapustite vas, če boste smrdeli po tobaku.«

»Bestija!«

Tridesetletna bolehnata ženska, rumenih las in zelo velikih oči je, držeča se z eno roko železne ograje, začela besno pljuvati okoli sebe. Hrup se je začel znova; besede so padale na gosto, in tudi psovki ni manjkalo.

Mimo so prihajali težki tovarni vozovi s pijanimi vozniki. Sedeč visoko na zabojih so se škodoželjno krohotali pripravljajočim se ženskam. Ker je enemu teh voznikov noseča ženska odvrnila zelo pikro in ga imenovala siroveža in pijanca, se je ta zelo razburil, ponovil svoje trde besede po duši ter jo močno oplazil z bičem. Vsled tega se je prepil med ženskami poostiril. Del žensk se je zavzel za tepeno, drugi pa za pijanega voznika. Že se je grozeče dvignilo kup pesti. Mnoge ženske so to izrabile in so skušale kar po vseh štirih se preriti v prvo vrsto. Tam so se nenadoma vzdignile s tal, kakor bi zrasle iz zemlje. To pa je dajalo nov povod prepripirom in jezi.

(Dalje prihodnj.)

bila za povod razpustitve. Ali je vlada konfiscirala premoženje veteranskega društva, storila je to v smislu pravih tega društva, kjer je bilo rečeno, da v slučaju razpustitve pripade društveno premoženje vladi, ki ustanovi iz njega ustanovo za sirote bivših članov, oziroma vojaških invalidov. Ustanovitelj veteranskega društva in sestavitelj pravih so si v svoji hiperlojalnosti sami vrgli okrog vratu vrv, ki jo je Schwarz zategnil in s tem društvo najbolj kaznoval. Pri Ciril - Metodovi družbi se pa kaj takega ni treba bati prav nič. Zato naj bodo vsi njeni podporniki in podpornice docela potolaženi in naj le pridno zbirajo zanj. Naj ne mislijo, kakor je rekel nekdo: Kaj bom dajal, če bodo pa moj denar dobili v roke nasprotniki slovenstva in ga porabili v našo škodo. Ne bo se zgodilo to, ker se ne more zgoditi. Nasprotniki družbe lahko delajo črne naklepe proti njej, a vse ostane samo peklenska želja: njenega premoženja ne dobe v roke, pa naj iščejo pomoči koder hočejo. — Vodstvo Ciril - Metodove družbe bi naj pa poskrbelo, da bodo o tem poučeni vsi njeni člani in podporniki, ter prijatelji, ker, odkrito povedano, na tisoče jih je, ki nimajo v tem oziru bistrih pojmov.

„Sokol“ v Radečah.

Dne 2. oktobra se vrši v prostorih g. E. Gmeinerja ustanovni občni zbor telovadnega društva »Sokole« v Radečah pri Zidanem mostu z nastopnim dnevnim redom: a) otvoritveni govor; b) čitanje društvenih pravih; c) volitev odbora; d) razno-terosti. Začetek ob 4. popoldne. Po končanem občnem zboru sledi zabavi- ni večer v prid mlademu društvu. — Vstopnina 40 vin. — »Sokole« v kro- vstopnine prosti. — Ker je čisti donesek namenjen v nabavo prepo- trebnega telovadnega orodja se pre- plačila hvaležno sprejemajo. Vabimo vse somišljenike in prijatelje sokol- ske ideje, brez razločka stanu in pre- pričanja, da nas dobrohotno podpi- rajo pri začetnem težavnem, vendar nad vse hvaležnem delu. Osobito podpornih članov potrebujemo nuj- no, ako hočemo vztrajati pri svoji na- logi. Prosimo vse tiste, ki uvidevajo važnost in pomen našega sokolskega društva in ki jih k pristopu ne ovira- jo nikake težkote, da se z veseljem in v nemu zavamejo za našo pravično stvar, kajti le s složnim, skupnim de- lovanjem nam bo mogoče doseči čisto kranejske uspehe.

Blagovolite nas tedaj posetiti vsi, ki vam je »Sokole« mil in drag. Hočemo pokazati, da nas ni tako ma- lo, ki nas veže ta vez — misel so- kolska.

Vabimo pa še posebej bratska društva. Pridite v naš prijazen ob- savski kraj, da prepoznate naše ljud- stvo z zdravim sokolskim duhom. Vidijo naj vas enkrat v svoji sredi, vidijo naj vaše delo za narod, dou- mejo naj plemenitost vašega čustvo- vanja in mišljenja, morda se enkrat vendar tudi bolj miloščino ogrejejo za veliko misel sokolsko.

Naše mlado društvo pa naj ima v vas osvetljeni vzor za svoje nadalj- nje delovanje — za udeleževanje ideje sokolske. Pridite torej vi nositelji narodne blaginje, sprejemajo vas z odprtimi rokami. Bratska društva se prosijo, nam vsaj do 29. septembra stvelo udeležence in članov nazna- niti.

Za »Sokola« v Radečah pri Zi- danem mostu nabrala gđe. Iza Knaf- lič na lističko - šmartinski sokolski veselici 13 K 80 vin. Darovali so gđ. Milko Krapež 1 K; Fr. Igljič 5 K; Al. Januš 1 K; H. Javornik 1 K; Fr. Pogačnik 60 vin.; Fr. Knaflič str. 1 krono; Fr. Knaflič ml. 1 K; Ljub. Hieinger 60 vin.; Ferd. Tomacin 1 krono; I. Zore 60 vin.; I. Razborščak 1 K. — Skupaj torej 13 K 80 vin. — Br. Ivan Majcen, St. Janž, 20 K, ne- imenovana 10 K. — Vsem daroval- cem bodi na tem mestu izrečena isk-rena, priskrena zahvala. Živeli! Na zdar!

Napredni slov. javnosti!

»Domovina« je zopet otvorila svojo dijaško kuhinjo. Okoli 100 na- debudnih, nadarjenih dijakov pohaja letos ta zavod, kjer se jim nudi zdra-va in zadostna hrana, ki je potrebna, da mlademu, mnogo zahtevajočemu telesu, pri naporom duševnem delu ne zmanjka prežgobja moči. Menda ni potrebno poudarjati, kako plemen-ito socialno dolžnost izvršuje s tem napredna javnost, ki je s svojimi pri- spevki ustanovila to dijaško kuhinjo in ki jo je do sedaj v tako bogati me-ri podpirala. Že v prvem letu svojega obstanka ima »Domovina« zabeležiti najlepši uspeh, ki ga je pripisati edino naprednemu slov. rodoljubu. Ker je pa za vzdrževanje te dijaške kuhinje potrebna mesečno vedno večja vsota,

zato se v začetku novega šolskega le- ta v imenu te naše mladine zopet obračamo na slov. javnost s prošnjo, da ona ne zabi tega prepotrebne- ga zavoda, da ga vsestransko podpi- rati v naprej in mu ohrani svojo na- klonjenost. Na tem mestu se posebej obračamo do naših vrlih narodnih dam, da se zopet z ono priarčnostjo in poštivovalnostjo poprimejo rodoljub- nega dela za »Domovino«. Naj bi ga ne bilo med nami v Ljubljani, ki ne bi ali mesečno ali letno podal malo vsotico v oskrbo učence mladine. Ker pa je pretežna večina dijaštva doma iz širne Kranjske dežele, zato gre naš poziv pred vsem rodoljubom na deželi, da se spominjajo prav po- gostokrat naše kuhinje. V mislih imamo tu denarne zavode, pred vsem pa naše posestnike. Bogat čas jeseni je tu. Po nekod se pridela toliko ži- vil, da dostikrat ne vedo, kam z nji- mi. Naj bi se v vsakem večjem kraju našlo nekaj toli poštivovalnih oseb, ki bi zbirali te naruralije in jih po- slali »Domovini«, ki vsak dar hvalež- no sprejme. Ker ima »Domovina« še celo vrsto drugih načrtov, vsled ka- terih naj bi postala res prava domo- vina slovenskemu dijaštvu in ker je odvisno le od podpor slov. javnosti, v koliko se dajo ti načrti izvesti, zato naj bi ne ostal naš poziv brez odme-va! Pošiljajte naj se naslovijo na »Domovina«, Ljubljana, Gajeva uli- ca 2, sicer pa daje vsa pojasnila dru- štveni blagajnik prof. Anton Jug, Dalmatinova ulica 3/1.

Odbor »Domovine«

Dnevne vesti.

+ Spomini na 20. september 1908. Hoteli smo z dobesednimi citati iz nekonfisciranih števil »Sloven- ca« dokazati sokrivo in soudeležbo klerikalcev na septembarskih dogo- dkih l. 1908. in hoteli smo dokumenta- rično pokazati, kako nezasišano hi- navstvo uganjajo klerikali sedaj, a dotični večerajšnji članek nam je bil zaplajen. Zapadli smo konfiskacijo zaradi tega, kar je pisal »Slovenec«, Danes, dve leti po septembarskih do- godkih, se zdi drž. pravdnistvo ta- kratno pisanje »Slovenca« za javni mir in red tako nevarno, da je ponat- šil konfisciral! Že to dejstvo samo je zelo značilno ter kaže, kako svet- olinstvo je vse, kar je večeraj pisal ta isti »Slovenec« o septembarskih do- godkih l. 1908. Ko bi bili klerikali na septembarskih dogodkih l. 1908. tako nedolžni, kakor se sedaj delajo, bi pač ne bilo državno pravdnistvo večeraj konfisciralo citatov »Sloven- ca« izza septembarskih dni 1908.!

+ Konec pasivne resistence na južni železnici. Z Dunaja je došlo po- ročilo: Ugodnosti, ki jih je ponudilo ravnateljstvo, je koalicijska sporazum- no s personalno komisijo z zadovolj- stvom sprejela. Vsled tega se je takoj pričelo z normalnim delom in je ko- nece pasivne resistence. Železnice, ki so šli za svoje pravice v boj, so do- segli lepo zmago, socialni demokrat- je pa velikansko blamažo.

+ Vse postaje južne železnice so dobile danes naslednje brzojavke: Vse privolite ravnateljstva je koa- licijska dogovorno s personalno komi- sijo kot zadovoljive sprejela in je vsled tega z normalnim delom takoj začeli. — Hartinger, Hoche- negger, Richter, Seydl. Vi- delo generalno ravnateljstvo; ravnatelj Hann.

+ Belokranjska železnica bi imela steči že letos 1. oktobra, pa še lo- bate niso nikjer zasidli. Oškodovan- ci, romajte 1. oktobra pred Šukljeve- grad na Kamnu in se mu zahvalite, da se je toliko poborjal za železnico.

+ Občinski svet v Lišni zoper nepotrđitev Hribarjevo. V nedeljo je imel občinski svet v Lišni na Morav- skem sejo, v kateri se je sprejel predlog župana Kladije, naj napro- si občinski svet vse češke poslance, da bi vlado bar. Bienenrtha zaradi ne- potrđitve Hribarja za župana Ljub- ljanskega prijeli z najostrejšimi sred- stvi. Slovanskim bratom v Ljubljani je izrekel občinski svet svoje simpa- tije.

+ Pater Pavel ne sme več po- učevati na ljudski šoli v Novem me- stu. Toda ta bojna narava le še ne da miru. Organiziral je prvošolce in drugošolce in jih postavil sedmošol- cem in osmošolcem za — špičelne. No, to bo lepo vplivalo na značaj di- jakov! Ali gimnazijsko ravnateljstvo ne more kresniti patra Pavla po krempljih, kadar jih stegne med srednješolsko mladino, ki mu ni nič mari. Sicer se pa med meščanstvom že itak pobirajo podpisi za prošnjo na franciskanskega provincijala, da naj nemudoma prestavi to živo zdražbo v kulti. Naj ga za tri leta k vojakom, ker je tako bojevit.

+ Polom na Koroskem. Včeraj se je sešel koroski deželni zbor. De- želni predsednik baron Rein je ome- njal polom klerikalnega zadrugištva in rekel, da je s podporo države tr- ba dobiti sredstev, da se vložniki ob- varujejo škode. Deželni zbor zahteva, naj mu predloži deželni odbor po- tančno poročilo o klerikalnem polo-

mu. Pričakovati je torej zanimivih obravnav.

+ Duhovniki zoper papeža. Ka- kor smo, je papež pred časom iz- dal »motuproprio«, v katerem na- poveduje najhujši boj takozvanim duhovnikom - modernistom. Zda- roča milanska »Perseveranza«, ki je v najožji zvezi z modernisti, da se je v laskem delu Švice vršil shod mo- dernistov iz vseh evropskih držav, na katerem so se bavili s papeževim »motupropriom«. Trije delegati, ki so zastopali Italijo, so predlagali, naj se na ta »motuproprio« ne odgovori v tisku, temveč z okrožnicami, adresi- ranimi na vse katoliške duhovnike. Ta predlog pa niso sprejeli, ker so se najbrže zbal novega dekreta pape- ževega o, odpostavljanju župnikov. Sklenili so pa, da bodo z vsi silo de- lali propagando med teologi in sicer pred vsem takrat, ko bodo semina- risti na počitnicah. Ustanoviti hočejo tudi poseben fond, iz katerega bodo podpirali tiste seminariste, katere bo- do preganjali zaradi njihovih moder- nističnih nazorov. Nemški delegati so zagotovili, da bodo skrbeli vsako leto za dva taka seminarista. Laska »Lega democratica nazionale«, kate- ro je ustanovil bivši duhovnik Murri, ni bila na shodu zastopana.

+ Iz uredništva. Na željo g. dr. K. Trillerja potrjujemo, da on ni šef niti šefurednik našega lista, niti sploh član uredništva, temveč le načelnik uredniškega oddelka uprav- nega odbora »Narodne tiskarne«.

+ Iz poštne službe. Poštni nad- zornik dr. Franc Tobiasch v Pra- gi je imenovan za podravnatelja poštne in brzojavne direkcije v Tr- stu.

+ Iz šolske službe. Stalno so upokojeni: nadučitelj Jakob Marn v Vačah, učitelj Ivan Remic v St. Jur- ju in Ivan Potrato v St. Vidu pri Brdu. Učiteljice Ana Tome v Stopi- ču, Matilda Gebauer v Novem mestu in Marija Benedek v Kranjski gori so upokojene začasno. Prov. učitelj Ivan Jocič v Koprivniku je imeno- van za definitivnega učitelja. Nad- učitelj Ivan Petrovič v Kranjski Gori je premeščen kot učitelj in stal- nen suplent na mestnih ljudskih šo- lah v Ljubljano. Svoji mesti zame- njata učiteljici Ana Pleničar-Božič v Kamni gorici in Franciška Bedek v Kropi. — V Koroški Beli in v Za- gorju se dovolita provizorična para- lelna oddelka. Prošnja »Kmečke zve- ze« v Trnovem, da se dovoli mesto ponavljalne šole pouk v kmetijstvu, se zavrne. Storiši so se primerni sklepi glede nameščenja suplentov na državni gimnaziji in na učite- ljišču.

+ Razpisana srednješolska me- sta. V zadnjem času so bili objavljeni ob 18. septembra naslednji razpisi: Ravnateljstvo mesto: Beljak (realg., 26. septembra), Karolinenthal (r., 17. oktobra). — Historična skupina: Reichenberg (uč., prov. m., 15. okto- bra). — Telovadba: Trst (r. z nem. uč. jez., 10. oktobra).

+ Poskusen samomor. V Trzinu se je hotel ustreliti 56letni prevži- tar Franc Colnar. Hei mu je revol- ver odvzela in skrla. Drugo jutro si je Colnar z britvijo prerezal vrat. Prepeljali so ga v deželno bolnišni- co. Mož je hotel končati svoje življe- nje, ker se kesa, da je izročil svoje posestvo svojem zetu. Pred posku- šenim samomorom je izročil svojemu nečaku hranilnično knjižico v vred- nosti 8600 K.

+ Iz Črne grabe. V Krašnji je vendar enkrat odklenalo, upa se pač, da za vedno, farovškemu posili go- spodarstvu v občini. Županom je bil izvoljen France Klopčič iz Spod. Lok, svetovalec pa Janez Klopčič iz Krašnje. Gregor Maselj iz Spod. Lok in Janez Resnik iz Kranjgabrda. V Dobu je bil izvoljen županom g. An- ton Videmšek za svetovalec pa gđ. Janez Pirš, France Štrukelj in Mi- chael Birk vsi iz Doba. Prevoje: Tu je bil županom izvoljen g. Gašper Kotnik, za svetovalec pa gđ. Nikolaj Mazuran in Josip Rus iz Sv. Vida.

+ Ogenj. Na Gradišču je pogorela kočja Janeza Oreha, Na Želodniku so tudi otroci zažgali Resnikovo kočjo. V Trnavi je strela uničila Bregarje- vo hišo.

+ Žegnanje v Kamniški Bistrici. V nedeljo 25. t. m. se zaključil letoš- nja sezona v Kamniški Bistrici. Ob tej priliki bo tam žegnanje. Dopoldne ob 10. bo imel g. Janko Mlakar, od- bornik S. P. D. v tamošnji kapelici mašo, na kar se razvije v koč in okoli nje prosta planinska zabava, na katero vabimo vse prijatelje pla- ninstva, dobre vinske kapljice in bo- ba, ki ga priredi oskrbnica koč, iz- borna kuharica gđe. Marica Jeraje- va. Koča bo lepo okrašena z zele- njem, postavljeni bodo tudi slavolo- ki. Ker vozi v nedeljo zadnji večer- ni vlak iz Kamnika ob 9-20 minut, nadejati se je vsled ugodne železni- ške zveze prav obilne udeležbe. Zani- manje za to prireditve je tudi med priprostimi ljudstvom, med domačini veliko. V nedeljo dopoldne ob dve- tih bodo na postaji v Kamniku pri- pravljene vožvi za Stahovico za

Ljubljanske izletnike. Vstopnine v ko- čo v nedeljo ni nič.

+ Jesenski aretisti izpiti na drž. gimnaziji v Kranju so se vršili dne 20. t. m. K izpitu sta se prijavila Ladislav Gabrček iz Krškega in Šte- fan Pajntar iz Bukovega na Primor- skem. Oba kandidata sta napravila izpit z dobrim uspehom.

+ Kap je sadela dne 18. t. m. novo- meškega merosodnega mojstra g. Av- gusta Luzerja, da je bil takoj v ago- niji. Poklicani dr. Strašek mu je po- magal, kolikor se je dalo pomagati. Preprečil je, da ni takoj umrl. Luzer je star 65 let, mož sicer stare šole, to- da prista narodno - napredne stran- ke. Prav iz srca želimo, da bi kmalu okrevale.

+ Prenapolnjen je prvi gimnazijski razred v Novem mestu. Čez 60 dija- kov je v njem, paralelke pa ne more- jo napraviti, ker ni dobili sobe. Pač skrajni čas je že, da začno z zgradbo gimnazije, vendar pa ni videli, da mislijo še letos z njo začeti.

+ Iz Starega trga pri Kočevju. Tu- kajšnji poštni sel je izgubil na poti iz Radene v Stari trg vsoto 231 K. To je našla gđe. Natalija Flander, ki je na počitnicah pri svoji sestri, tamoš- nji učiteljici, in je denar izročila pra- vemu lastniku, me da bi sprejela za- konito nagrado.

+ Nezgoda na železnici. Socialni demokratje so tako divjali zoper pa- sivno resistenco na južni železnici, da so provzročili več nezgod. Na Pra- gskem je po krivdi socialnih demo- kratov neki vlak skočil s tira. Dva poštna uslužbenca sta bila ranjena, več vozov pa poškodovanih.

+ Svojo hišo zažgal. Nedavno je pogorela posestniku Ivanu Lamutu blizu Konjic njegova hiša. Takrat se ni moglo dognati, kako je požar na- stal. Ko se je pa pozneje Lamut s svo- jo ženo večkrat prepiral, je začela le- ta praviti, da je zažgal njen mož sam, da bi dobil zavarovalnino. Za to govorico je izvedelo tudi orožni- štvo, ki je Lamuta aretiralo in izro- čilo sodišču v Konjicah. Lamut je bil zavarovan za precej višjo vsoto, kakor je bila hiša vredna.

+ S cunjjo se obesil. V Donavici se je obesil 38letni Anton Golob s cunj- jo na kljuko pri vratih, medtem, ko je njegova žena nesla jed svojemu sinu. Predno se je Golob obesil, si je pri- vezal na prsi blazino. Možu se je go- tovo zmešalo.

+ Elektro-Radiograf »Ideal« zra- ven glavne pošte ima ob srede 21. do petka 23. septembra sledeči spored: Lov na volke na Ruskem. (Naraven posnetek.) Hinaški prijatelj. (Dra- ma.) Akrobatska četa »Erikos«. (Va- rieté.) Stari pristaniški delavec. (Drama.) Vesel dogodek. (Komi- čno.) Zadnja predstava se ob lepem vremenu vrši na prostem. Dodatek k zadnjima dvema predstavama ob 7. in pol 9.: Maševanje raznašalca br- zojavk. (Komično.) Nizozemski deč- ki. (Izvirni posnetek.) Velikoduš- nost in hvaležnost. (Drama.) Vitez II. razreda! (Komično.)

+ V hranilničnih hišah na Dunaj- ski cesti vlada veliko ogorčenje za- radi tatvine, ki se je primerila. Več oseb je videlo dotično žensko in spo- znalo njeno pelerino, v kateri je bil zavrt ukradeni krompir. Zda pa žu- ga njen mož vsem, ki bi prišli v po- ložaj, da bi morali pričati. Opozar- jamo na to tatvino mestno policijo in pa g. podpolkovnika Kastla, ki ima pri hranilničnih hišah prvo be- sedu.

+ Nečloveški starši. Pri vodnja- karju na Vožarskem potu imajo de- klico, staro kakih 13 let. Otrok ima mačeho, ki ravna z njo prav po ma- čehovski. Brez vsakega vzroka jo pretepa, da revica joka po dvorišču, da se bližnjim sosedom, ki čujejo ta jok in pretepanje, v srce smili. Ker je tudi oče stopil zadnji čas na stran svoje žene, se je otrokov položaj še poslabšal. Naj poseže tu policija vmes in nauči mačeho in očeta, da otrok prve matere ni pobijati.

+ Dež za solncem mora biti . . . Krasni so bili zadnji dnevi Solnce je zmerno pripekalo in nebo je bilo jas- no, ko steklo. Danes dopoldne okoli pol 11. pa je zagrmelo, nato pa se je nebo zatemnilo in vtil se je dež, ka- kor bi iz skafa vlival. Vse je moralo bežati pod streho in po cestnih jar- kih (muldah) so hipoma nastali celi potoki vode, ker je niso mogli kanali v taki množini požirati. Ploha je ce- ste tako sprala, da je ponekod izginil ves prah z blatom vred. Sino pač za- čeli prežgobja hvaliti jesen, ki ima tudi svoje muhe.

+ Kolo ukradenko je bilo večeraj po- poldne tesarskemu pomočniku Jože- fu Bučarju iz veže na Starem trgu št. 17. Kolo je »Lira«, je črno pleska- no, s prostim tekom, ima navzdol vpognjeno balanco, zadnja pneuma- tika je še nova, ter vredno 80 K. — Pred nakupom se svari.

+ Nepredviden voznik. Predvečeraj- njim je nek voznik po Prešernovi ulici tako nepredvidno vozil, da je za- del pri Stucinovi trgovini v streho proti solncu, ter napravil s tem do 4 K škode. Voznik je znan.

+ Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v

Ameriko 50 Slovencev, 11 Makedon- cev in 3 Hrvatje.

Zaklalo se je v mestni klavnici od 4. do 11. septembra 87 volov, 8 krav, 2 bika, 1 konj, 157 prašičev, 175 telet, 60 koštrunov in 7 kozličev. Vpeljalo se je zaklane živine: 2 pra- šiča in 12 telet.

Slovenska Filharmonija igra da- nes izjemoma v Elektroradiografu »Ideal« in sicer od 6. do 10. zvečer.

Društvena naznanila.

Kolesarsko društvo »Gorica« v Gorici priredi v nedeljo, dne 25. sep- tembra 1910 v proslavo 15letnice svojega obstanka 8 dirk na goriskem dirkališču Velodrom, združeno z ve- liko ljudsko veselico. Vstopnina 50 v za osebo.

Slovanski Jug.

— Odmev »veleizdajniškega« procesa. Včeraj smo poročali o raz- pravi proti dr. Radivoju Walterju, ki je baje dne 5. marca 1909. pri »ve- leizdajniškem« procesu na sklep so- nata, da se vohuna Nastič kot zad- njega zaslisi med pričami, rekel: »To je lopovščina!« Sodišče je dr. Walterja obsodilo v enomesečen za- por, ki se pretvori v globo 150 K. — Dr. Walter je vložil proti obsodbi ničnostno pritožbo.

— Zmeda na Hrvaškem. Na Hr- vaškem je nastal v zadnjem času po- polen političen kaos, ki ga je nakrivil s svojo čudno politiko ban dr. Toma- šič. Dasi je imel v hrvaško - srbski koaliciji popolno zaslombo, vendar mu to ni bilo še dovolj, mož si je za- želel takšne vladne večine, kakor je bila pokojna madžarska stranka, ki je na vsako besedo in željo banovo takoj rekla da in amen. Tako je pri- šlo do razpusta sabora. Sedaj so pri- prave za nove volitve v polnem tiru in ban dr. Tomašič deluje s polnim parom na to, da si ustvari stranko, ki bi bila po njegovem okusu. Nade- jati se je, da se mu to končno ne po- sreči, a sedaj se še zdi, kakor da bi se mu sreča še smehljala. Pripadniki hrvaško - srbske koalicije v Slavoni- ji lavirajo že dlje časa zelo sumljivo med banom in koalicijo, vrhu tega pa je iz koalicije izstopil bivši ban, grof Pejačević. Vse torej kaže na to, da čakajo hrvaško - srbsko koalicio- še težki dnevi, vendar pa ne dvomi- mo, da bo koalicijska ob koncu koncev vendarle premagala vse težkote in si pri volitvah izvojevala zmago.

— Odposlanec ruskega carja za slovansko idejo. O slavnosti 100letni- ce bitke pri Varvarinu smo že večeraj poročali. Pri tej slavnosti sta se od- krla dva spomenika: poveljniku ruskih prostovoljcev, grofu O'Rur- ku in glavnemu junaku varvarinske bitke Jovanu Kursuli. Na spomeni- ku so vklesane besede: Jovanu Kur- suli in ostalim junakom in borcem ob stoletnici. Pod tem besedilom sta vdolbeni v marmor ruska in srbska zastava, pod zastavama pa so vkles- ane besede: »V slogi je Slovanov si- la.« Slavnosti na Varvarinskem po- lju se je udeležil kot odposlanec ru- skega carja Nikolaja grof Muravjev. Grof Muravjev je imel na slavnosti govor, v katerem je rekel med dru- gim: »V skupini kulturnih držav stopata Rusija in Srbija ramo ob ra- mi, vezani druga na drugo v spomi- nih na svojo zgodovinsko prošlost, vezani v veri na bodočnost velike in plemenite slovanske ideje.« Ta govor carjevega odposlanca je seveda iz- zval kolosalno navdušenje.

— 25letnica združenja Rumelije z Bolgarsko se je v ponedeljek pra- znovala v Sofiji z velikimi sveča- nostmi. Ob 9. dopoldne je bila pred kraljevskim dvorcem svečana služba božja. Po cerkveni ceremoniji so raz- ni oficijalni govorniki opisovali ve- lik pomen združitve Rumelije s se- verni Bolgarsko za bolgarski narod. Vsi udeleženci slavnosti so se nato napotili pred spomenik carja osvoboditelja, kjer so položili krasen ve- nec. Od tu je sprevod šel pred mavzo- lej prvega bolgarskega kneza Alek- sandra Batenberskega in na grob bivšega ministrskega predsednika Karavelova, kjer so tudi bili polože- ni venci. Vse mesto je bilo okrašeno z narodnimi zastavami in preproga- mi. Po mestu so ves dan igrala voja- ške godbe. Zvečer je bila Sofija sijaj- no razsvetljena, v narodnem gledali- šču pa je bila slavnostna predstava.

— Senzacionalna afera v Varni. V aferi glede igralске banke v Var- ni je državno pravdnistvo razen sek- cijskih načelnikov Bačvarova in Go- vedarova dalo aretirati še poslanca Petra Pejčeva, uglednega trgovca v Varni. Aretovani Bačvarov povdar- ja, da bo vsled njegovih razkritij kompromitiranih še več politikov vladne demokratske stranke.

Prosveta.

Odberova seja »Narode Sloven- ske« bo v petek, dne 23. septembra ob pol 6. zvečer v društvenih pro- storih.

Za slovensko gledališče! Ravnaletstvo nam poroča: Abonnement za slovensko gledališče letos daleko ni tako ugoden, kakor se je smelo pričakovati. Oglasilo se je pač mnogo novih abonementov, zato pa je odpadlo mnogo dosedanjih. Najimovitejši trgovci in najvišji slovenski uradniki, najuglednejši obrtniki in sploh več narodnjakov, od katerih bi pričakoval vsakdo, da se v prvi vrsti in kot vzorniki vsem drugim abonirajo, še vedno manjkajo med abonementi. Nasprotno pa so skromnejši sloji mnogo navdušenejši in postrtno bolj zainteresirani. Ako premožni sloji nimajo srca za naše edino slovensko deželno gledališče, ako nimajo smisla za njega najvišji narodni in kulturni pomen, potem je pri nas vsak napredek izključen in obstanek našega prvega umetniškega zavoda v opasnosti. Proracun se niti v svojem najpazljivšem okviru ne more vzdržati in podjetje se ne more ubraniti novih stisk. Konstatiramo torej da pred začetkom sezone, da ne bo kasneje prenehanja. Brez gnotne podlage je vsak upor brezuspešen. Apeliramo torej na narodno občinstvo, da stori svojo dolžnost, saj se nam obeta najlepša sezona. Že danes je gotovo, da so novi operni in operetni člani prav dobri in marljivi, ter da bo repertoire drame, opere in operete res lep in zanimiv. Pest ljubljanskih Nemcev je abonirala že vse lože in mnogo sedežev; Slovenci torej ne smejo zaostati, ker to bi bila prevelika sramota. Na razpolago so torej še lože in sedeži. Naj bi našel ta resni poziv tudi resen odziv v naši zavedni publik! Gojenci dram. šole prirede v soboto 24. t. m. javno produkcijo. Na sporedu je več zelo zanimivih točk. Priro in spored priobčimo prihodnje. Pričakujemo, da se sl. občinstvo udeležiti te produkcije v kar največjem številu, da vidi uspehe, ki jih je dosegla letošnja dramatična šola.

Socijalni demokratje

sklicujejo za danes shod v Ljubljani, da bi opravičevali svoje sramotno postopanje glede pasivne rezistence na južni železnici. Postopali so tako, kakor bi jih bilo južnoželeznični velekapitalisti najeli in plačali, da jim pomagajo štreti pasivno rezistenco in naravno je, da to obsojajo tudi vsi tisti socijalni demokratje, ki imajo še kaj čuta pravičnosti in znajo brez strankarske zagrizenosti razmišljati. Pasivna rezistenca je bila socijalni boj in v tem socijalnem boju so pravljali socijalni demokratje službo hlapcev in kričavec velekapitalističnih izkoriščevalcev. A vzlic temu je pasivna rezistenca zmagala in so socijalni demokratje nesmrtno blazirani. To je dejstvo, ki je vsa rabulastika socijalno - demokratičnih govornikov na današnjem shodu ne bo zatrnila.

Štajerski deželni zbor

Imel včeraj sejo, ki je pa prinesla le to presenečenje, da je bila na željo namestnika grofa Claryja jako hitro pretrgana in se bo nadaljevala šele v četrtek. Namestnik se pogaja s slovenskimi poslanci zaradi obstrukcije.

Izpred sodišča.

Kazenska obravnava pred okrajnim sodiščem.

Prehitra voznja. Delavec Jak. Omahen je zadnjič peljal na vozu 8 metrov dolge traverze iz Ljubljane v Kamnik. Ker je pot dolga, je konje malo bolj pognal. Na savskem mostu pri Černuči mu pride nasproti postnik Zajec iz Pešate z vozom. Omahen se ni mogel pravočasno umakniti, ker je prehitro vozil, in je zadel s svojimi traverzami v Zajčev voz, katerega je poškodoval; tudi Zajčev kobil je poškodoval. Sicer sta takoj na licu mesta Zajc in Omahen nekaj »glahal«, da bi stvar poravnala, ampak ker so prehitro prišli mes orožniki, se stvar ni dala potlačiti in je prišla pred sodnijo. Zaradi neprevidne voznje je bil včeraj Omahen obsojen na 48 ur zapora, postrtega z enim trdim ležiščem; Zajcu pa mora plačati 2 K, kar je račun kovač za popravilo voza.

Razne stvari.

* **Železniška nesreča pri Rottenmannu.** Strahovito železniško nesrečo pri Rottenmannu je baje zakrivil vlakovodja Makotter na brzovlaku, ki je vozil iz Pontablja, ki bi pa moral ustaviti svoj vlak pred postajo. Njegovi neprevidnosti je sledila takoj grozovita kazen: vlakovodja je bil na mestu ubit. Kurjač Edelböck na dunajskem vlaku je zblazel. Hotel je neprestano kuriti; nesrečnega so komaj odtrgali od vlaka. V nekem vozu brzovlaka št. 101 je sedel ruski sodnik Bogdanović. Dozdevalo se je,

kakor da spi, toda mož je bil mrtev. Dobil je teške notranje poškodbe. Strašen je bil pogled na truplo dunajskega poštnega ambulančnega uradnika Güntherja, ki je do polovice visel iz ambulančnega voza. Njegova glava je bila popolnoma zmečkana. Med razvalinami brzovlaka št. 101 so se čuli bolestni klici poštnega oficijanta Münchdorferja. Bil je kljub groznim poškodbam vedno pri popolni zavesti. Izvlekli so ga šele po deveturnem napornem delu mrtvega iz razvalin. Ubita sta nadalje nek gostilničar Schachinger in neznana stara gospa. — Največ so trpeli ambulančni vozovi. Vreče s pismi so ležale vse navzgor med razbitimi vozovi. Mnogo pisem se je raztrgalo; mnogo je ležalo okrvavljenih med razvalinami. K sreči so se našle skoraj vse vrednostne pošiljke, med njimi tudi denarno pisno s 400.000 kronami. Izgubila se je le ena pošiljka v vrednosti 4000 K in pa neko denarno pisno. Iz brzovlaka, ki je vozil iz Trsta na Dunaj, je izginilo neko 16letno dekle, ki se je peljalo k svojim sorodnikom na Dunaj. — Kakor se naknadno poroča, ni zakrivil nesreče vlakovodja Makotter, marveč uradnik v Selztalu, ki bi moral pridržati od Dunaja prihajajoči vlak toliko časa na postaji, da pride brzovlak od Pontablja. Tega pa uradnik ni storil in tako se je zgodila grozovita nesreča, pri kateri je bilo sedem ljudi ubitih, 11 težko, 19 pa lahko ranjenih.

* **Zopet poskušeno zastrupljenje.** 54letni posestnik Franc Mitteregger iz Rötza blizu Judendorfa na Štajerskem se je nedavno poročil z 18letno Rucker, hčerko nekega delavca, čigar žena ima v Gracu malo branjarjo. Novoporočeni zakonski par pa ni bil dolgo časa srečen. 18letni ženi ni ugajal 54letni mož. Kmalu ga je zapustila in je šla stanovat k svoji mami. Mitteregger se je hotel radi tega sodnijsko ločiti od svoje žene. Zjutraj dne 17. t. m. je vstal na vse zgodaj, da se napravi za pot v Grac. Ko je prišel iz svoje hiše, je opazil, da je za vogalom izginila njegova žena. Bil je že vesel, ker je mislil, da bo zopet prišla k njemu. Toda mlade ženske ni hotelo biti. Mittereggerju sta pomagali pri gospodinjstvu dve ženski. Dne 17. septembra sta bili obe v njegovi kuhinji. Spili sta vsaka čašo kave ravnotako je spil čašo kave Mitteregger, predno se je z vlakom odpeljal v Grac. Zenskama je kmalu prišlo tako slabo, da sta obe nezavestni popadali na tla. Šele čez 36 ur sta zopet prišli k zavesti. Mitteregger je pa v Gracu zdvajal, in so ga morali spraviti na kliniko za nurozne. Brez dvoma je torej, da je bila kava zastrupljena. — Uvela se je kazenska preiskava proti Mittereggerjevi mladi ženi, ki je izginila iz kraja. Zaprli so njenega očeta Ruckerja.

* **Pred zakonom so vsi enaki.** »Neues Wiener Journal« poroča z Bolcana: Nadvojvoda Ludvik Viktor, ki se mudi že nekaj časa v Bolcanu, je napravil v ponedeljek v avtomobilu izlet v egrski okraj. Cesta, ki vodi iz Bolcana k karerskem jezeru, je zaprta za avtomobile. Navzlic temu se je nadvojvoda, ki je bil civilno oblečen, peljal s svojim adjutantom po tej prepovedani cesti. Vožnja je prepovedana, ker se ob cesti lomi kamen in ker je cesta ozka. Za Bolcanom so avtomobil ustavili, ter šoferja opozorili, da je prepovedano po tej cesti voziti z avtomobilom. Adjutant je zapovedal šoferju, naj vozi mirno dalje. Nato so brzovili na najbližjo postajo, naj tam ustavijo avtomobil. To se je faktično zgodilo. 25 kilometrov za Bolcanom so postavili čez cesto dva voza, da bi s tem zabranili avtomobilu dalje voziti. Zbrala se je velika množica kmetijskih ljudi. Več jih je bilo oboroženih s kosami in drugimi orodji. Ko je prišel avtomobil do barikade, so pozvali, naj se ustavi. Adjutant je sporočil županu, ki je bil med zbrano množico, kdo da se vozi v avtomobilu. Nato mu je župan odgovoril: To je popolnoma enako. Cesarstva visokost je obvezana respektirati zakon ravno tako, kakor kak drugi. Poklicali so okrajnega glavarja, kateremu je župan povedal, da cestno policijo izvršuje občina in da mora ona za to skrbeti, da je cesta v dobrem stanju. Iz Bolcana, kamor so se obrnili, so brzovili županu, naj izjemoma pusti nadvojvodu avtomobil. Ljudstvo se je pa vsled tega razburilo in ni hotelo dopustiti, da bi šel avtomobil dalje. Nek mož je klical: »Star veteran sem iz leta 1866 in mislim, da mora nadvojvoda ravnotako spoštovati zakon, kakor vsak drug državljani.« Se-le po 7/4 uri so izpustili nadvojvodu avtomobil. Afera je povzročila veliko senzacijo.

* **Vohunstvo.** Vohunstvo vseh narodov, tudi velike kapitalistične družbe imajo dobro plačane vohune. Tako se poroča, da ima ameriška »Standard Oil Company«, katere predsednik je večkratni mi-

ljonar Rockefeller, že mnogo let v službi neko krasno rdečelaso žensko, katere posej je edinole vohunstvo. Dotična ženska živi v New Yorku in je baje za svoj posej uprav kneže plačana. Njena naloga je, da pride v kroge onih kapitalistov, ki so nasprotniki gori navedene družbe, da dobi informacije in podatke iz najzanesljivejših krogov zlasti takrat, kadar grozi petrolejskemu trustu nevarnost na borzi. Kadar se začne boj med delničarji raznih družb, tedaj se splazi v nasprotni tabor »rdeča sirena«, ki izvabi s svojim zapeljivim vedenjem svojim žrtvam najvažnejše kupijske tajnosti. Potem je seveda lahko delati milijonske kupčije, ker je imenovani trust dobro informiran o vseh nakanah svojih trgovskih nasprotnikov.

* **Spekulacijska strast v Ameriki.** V Ameriki se vsako leto pridobi in zapravi pri spekulacijah in stavah okrog 12 milijard kron. Nedavno se je v New Yorku pri enem dirkanju postavilo okrog deset milijonov kron. Se ogromneje so pa one vsote, ki jih na borzah izgube razni spekulanti. Na ameriških borzah je kaj vsakdanjega, da postane iz večkratnega milijonarja — revež, iz moža pa, ki je imel par stotakov, ugleden kapitalist. Ameriško prebivalstvo, pa bodisi moškega ali ženskega spola, hoče čez noč postati bogato. Že najmanjši vajence spekulira, kako bi si s svojim tedenskim zaslužkom pomnožil svoje malo premoženje. In prodajalke po raznih trgovinah kupujejo danes delnice železnice, da jih že jutri zamenjajo z drugimi vrednostnimi papirji. Ni še tako dolgo, ko je neka strojepiska v New Yorku v enem srečnem tednu prispekulirala 60.000 K in neka kontoristinja je, upoštevajoč nasvet svojega šefa, v enem dnevu pridobila 400.000 K. Dekle se potem seveda ni več pokazalo v pisarni. Nek trgovski nastavljenec si je s prekupovanjem delnic pacifiške železnice pridobil ogromno premoženje. To so seveda srečni slučajji. Mnogokrat se zgodi, da človek zapravi v par urah, kar je pristradal v več letih. Toda ti zneski so prava malenkost v primeri z vsotami, s katerimi milijonarji poskušajo svojo srečo. Pred nedavnim časom je »zaslužil« Josip Hoodley na borzi za bombaževino v New Yorku v petih minutah pet milijonov dolarjev. Nedavno umrl milijonar Harriman je nekdanj v osmih minutah zaslužil 8 milijonov. Ravno tisti dan je zaslužil na borzi nek viračar 300.000 K. Kakor dobiček, tako zha biti tudi izguba ogromna. Tako je izgubil Josip Lister, ker je padla cena pšenice, v eni sami uri deset milijonov kron. Jakob Astor in njegova družabnika pa so izgubili eno dopoldne 15 milijonov kron. Tudi milijonarja Astor in Golet sta izgubila pri železniških spekulacijah lepe milijone.

Telefonska in brzovajna poročila.

Češko - nemška sprava.

Dunaj, 21. septembra. Sporazumjenje med češkimi in nemškimi poslanci glede dnevnega reda za češki deželni zbor, se smatra za akademično. Češi so šli v odnehanju do skrajnosti in se udali vsem nemškim zahtevam, vzlic temu je skoro brez dvoma, da bodo Nemci zopet začeli z obstrukcijo, čim dogovorjeni narodni odsek ne bo kapitaliziral pred njimi. V veleposredniških krogih vlada precej nevolje zaradi nestrpnosti in nepopustljivosti Nemcev.

Tržaški škof.

Dunaj, 21. septembra. Imenovanje goriškega monsiora Castellitza za tržaškega škofa bo razglašeno že tekom prihodnjih dni. Da bo imenovan Castellitz, je v prvi vrsti »zaslužna« goriškega nadškofa Sedeja.

Nemški cesar na Dunaju.

Dunaj, 21. septembra. Svečanoosti, ki se prirejajo na čast nemškemu cesarju Viljemu, imajo intimni značaj. Taka je bila tudi snočna soareja, ki jo je snočil ob pol 10. priredil na čast cesarju Viljemu v dvoreu Belvedere prestolonaslednik Franc Ferdinand.

Povodnji.

Dunaj, 21. septembra. Vsled deževja naraščajo vode in so že na več krajih stopile čez bregove.

Badimpešta, 21. septembra. Iz različnih krajev prihajajo poročila o povodnjih.

Guverner avstro - ogrske banke v Badimpešti.

Badimpešta, 21. septembra. Semkaj je došel včeraj guverner avstro - ogrske banke Poppovics. Danes dopoldne se je vrnil na Dunaj. Njegov poset se tolmači tako, da je Poppovics konferiral z vlado radi dovoljenja bančnega privilegija. Od kompetentne strani pa se ta domnevanja zanikajo, ter se zatrjuje, da je njegov obisk popolnoma zasebnega značaja.

in da je le obiskal nekatere svoje sorodnike in napravil še nekaj drugih posetov. Dogovori zaradi bančnega privilegija se prično namreč še-le oktobra.

Stavka mlinarjev v Badimpešti končana.

Badimpešta, 21. septembra. Stavka mlinarjev, ki je trajala štiri tedne, je končana. Že v zadnjih 14. dneh so se mnogi strajkajoči mlinarji vrnili na delo, danes pa se je v vseh mlinih zopet začelo redno poslovanje.

Bolgarski trgovci v Belgradu.

Belgrad, 21. septembra. Semkaj je došlo okoli 250 bolgarskih trgovcev. Tu ostanejo dva dni. Njih poset je trgovskega značaja in namenjen povzdigi medsebojnih trgovskih zvez. Inženirji si ogledajo zanimivosti mesta.

Stoletnica osvoboditve Srbije.

Belgrad, 21. septembra. Včeraj se je ob navzočnosti kralja in velike ruske deputacije, kateri na čelu je ruski poslanik Muravjev, obhajala stoletnica, odkar so Srbi s pomočjo ruskih vojakov premagali Turke. Odkrila sta se dva spomenika. Kralj se je v preserenih besedah zahvalil ruskim gostom in slavil tradicije, katere vežejo Srbijo na Rusko.

Premembe v bolgarski diplomaciji.

Belgrad, 21. septembra. Zatrjuje se, da se ob enem z izpremembo bolgarske vlade izvrše tudi velike izpremebe v bolgarski diplomaciji. Verjetno je, da bo tukajšnji bolgarski poslanik Tošev prestavljen iz Belgrada.

Grška narodna skupščina.

Atene, 21. septembra. Narodna skupščina je sklenila s 148 proti 121 glasovom, da se izvrši prisega po starem običaju in da odpade razpisava, ali naj bo skupščina konstituenta ali revizionistična, za tako dolgo, dokler se ne izvrše prisega. Nato je bila skupščina zaključena.

Odstop ruskega naučnega ministra.

Petrograd, 21. septembra. Ruski naučni minister, ki je ravnokar nastopil dvamesečni dopust, se ne vrne več na svoje mesto. Vzrok: Neuspehi pri šolski reformi, vseučilišni reorganizaciji in drugih akcijah. Njegov naslednik bo eden njegovih sodelavcev, najbrže ali Georgijevskij ali Uljanov.

Nemško - avstrijsko - turška zveza.

Pariz, 21. septembra. Tudi tukajšnji politični krogi imajo informacije, da je med Nemčijo in Avstrijo ter Turčijo sklenjena vojaška konvencija, naperjena zoper balkanske slovanske države. Potrjujejo se tudi vesti o pogajanjih, ki naj bi Italijo privezala na to zvezo, vsled česar bi se premenil ves evropski politični položaj.

Vlak skočil s tira.

Lisabona, 21. septembra. V Portu je skočil s tira vlak. Pri tem je ponesrečilo okroglo 100 oseb, od katerih so nekatere težko poškodovane.

Povodnji na Španskem.

Madrid, 21. septembra. Iz vseh strani prihajajo vesti o velikih povodnjih. Voda je na nekaterih mestih narasla do dveh metrov visoko. Železniška proga je na mnogo krajih razdrta in je vsled tega promet onemogočen.

Barcelona, 21. septembra. Tekom včerajšnjega dne je divjala tu strahovita nevihta z nalivi. Celo mesto je pod vodo. V cerkvah je segala voda do oltarjev. Ognjegaseci so vsi na nogah in neurno delujejo, da zabranijo nadaljne večje nesreče. Človeških žrtev povodenj še ni zatevala.

Kupujte jutranjo izdajo "Slovenskega Naroda".

Gospodarstvo.

— **Podraženje cikorijske.** Praški »Narodni Listy« poročajo: Vsled zvišanja cen regratu in vsled zvišanja železniških tarif so tovarne za cikorijsko zvišale cene svojim izdelkom, tako da so tudi detajlisti prisiljeni prodajati zavitke s 1/4 kg cikorijske za 2 v. dražje.

— **Pridelek hmelja.** Poljedelskemu ministru prišlo o stanju hmeljevega pridelka sredi septembra sledeča poročila: Zgornja Avstrija. Produkcija hmelja je že končana in je izpadlo z ozirom na količino in kakovost zelo zadovoljivo. Vrše se trgovanje obljubuje dobro srednjo letino. — Produkcija hmelja vzhodna Stajerska. Trganje poznega hmelja je večinoma dokončano in je po kakovosti in količini dober. — Produkcija hmelja v južni Stajerski (Savinjska dolina). Trganje je končano in je pridelek nekoliko boljši nego v prejšnjem letu. — Češko. Okraj Zatec. Trganje hmelja je bilo v žatek okraju z malimi izjemami 10. t. m. dokončano. Izid odgovarja do-

bri srednji letini. Produkcija okraj Oustek. Letina je dobro srednja, pridelek je zelo jednat, velik del tega pa teman. Na Oustek - Polepski ravlini je pridelani produkt v barvi in kakovosti izvrsten. Produkcija okraj Duba. Zgodnji hmelj se je popolnoma razvil in se sme pričakovati dobrega produkta. Pri srednjegodnjem hmelju in posebno pri poznem hmelju, če se vreme ne bo izboljšalo, je pričakovati slabjšega pridelka. — Na Moravskem je ravnokar dokončano trganje poznega hmelja prineslo dober srednji pridelek. Splošno se more kakovost še vedno označevati kot dobro. — V Vzhodni Galiciji je produkt zadostil vsledni pridelkovanju, pridelali so ga nekoliko več, nego v preteklem letu.

— **Velikanski dobiček praške železindustrijske družbe.** V ponedeljek se je vršila seja upravnega sveta praške železindustrijske družbe, v kateri so se posvetovali o računskem zaključku za poslovno leto 1909/10. Po raznih odpisih v znesku kron 2,066.989-60 (lansko leto kron 2,128.869-22) in v številni prenos dobička v znesku 317.285 K znaša čist dobiček K 10,960.980, dočim je znašal v prejšnjem letu 11,597.943 K. Sklenili so, da bodo predlagali običnemu zboru, ki se ima vršiti 29. oktobra, da se izplača 37-5% dividenda t. j. 150 K od akcije — v lanskem letu 40% t. j. 160 K. Nadalje se je sklenilo zvišati akcijski kapital od 257 milj. na 36 milijonov kron. — O kupčijem stanju je poročal centralni ravnatelj Kestranek: Kupčijsko stanje na premoževem trgu je trajno neugodno. Na kladenski revir je trajno zelo vplivalo zvišanje železniških tarifov. Potrebno so bile tudi množestvilne denarne žrtve. Prijaznejše so avspicije v trgovini z železom. Nazadovanje cen železu je v preteklem letu prenehalo. Komercialno železo se vedno bolj razpečava. Tudi je pričakovati, da se bodo končno vendarle izvršila večja državna naročila, vsled česar bi se razmere v trgovini z železom še nadalje zboljšale. Zvišanja železnih cen pa za zdaj še ni pričakovati.

— **Trgovinska pogodba s Srbijo.** Iz Belgrada poročajo: Trgovinsko pogodbo so ponedeljek podpisali. Ko so jo v preteklem tednu podpisali, Ko Dunaju avstrijski in ogrski delegati, so jo na to poslali v Belgrad, kjer sta jo podpisala srbska delegata bivši minister Paču in Drasković.

— **Ustanovitev rusko-slovanske trgovinske banke.** Iz Petrograda poročajo »Pester Lloyd«: Popolnoma neodvisno od slovanske banke, ki se ima otvoriti v Pragi, se bo v najkrajšem času vsled sklepa petrogradiških veleindustrijalcev in finančnikov ustanovila rusko-slovanska banka, ki bo imela svoj sedež v Petrogradu. Ta banka bo delala sporazumno s slovansko trgovinsko zbornico. Temeljni kapital rusko-slovanske trgovinske banke znaša za zdaj 22 milijonov rubljev.

— **Nadaljno zvišanje cen jute v Nemčiji.** Iz Berolina poročajo: Zveza nemških izdelovalcev jute je 18. t. m. zopet zvišala cene za hessians 320 in 245 za 07, za tarpaulings, sackings in baggings za 1 fenig, prej pa 1 1/2 marke.

— **Ustanovitev trgovskega muzeja na Japonskem.** Trgovski muzej v Nagoya, takozvani »The Atchiken Commercial Museum, Monzencho-Makaku«, eden največjih muzejev na Japonskem, ki je bil ravnokar dokončan, bo najbrže meseca oktobra odprt za občinstvo. Imenovani trg. muzej je interesentom radevolje na razpolaganje in bo na vsa komercialna vprašanja rad odgovarjal.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:

Za Ciril-Metodovo družbo: Gosp. Viktor Magajna v Divači 9 K 42 v, nabral g. Caharija, učitelj na Barki. — Vesela družba v kavarni Pua 6 kron. — Dva narodna tiskarja po 1 krono v spomin Adamca in Ljundra. — Gdč. Marija Verbič, Anica Žitko in dr. Ivan Stojan 5 K 44 v, ker so rabili tuje, mesto slovanskih besed. — Kat. Guštin, Metlika 2 K, v spomin 20. septembra 1908. — G. Tančič v Ljubljani 5 K s pripomožjo, da hotiši sloji še vedno premalo store za družbo. Skupaj 29 K 86 v. Srčna hvala! Živeli!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 18. septembra: Ivan Kotnik, železniški sprevodnik v p., 71 let, Pred konjušnico 4. Dne 19. septembra: Anton Dekval, krojačev sin, 5 let, Sv. Florijana ulica 24. Dne 20. septembra: Gregor Kovač, delavec, 41 let, Radeckega cesta 11. — Ivana Šukovič, vdova policijskega stražnika, 57 let, Ulica na Grad 13.

Poslano.

Za prebivalce mest, uredništvo št. 2. Proti težkočam prebivalstva in vsem naslednjim mnogega sedenja in napornega dnevnega dela je upravljal potrebno domače zdravilo pristi "Mestno zdravilo" ker vpliva na prebavljanje trajno in uspešno ter ima olajševalen in topilni učinek. Skatljica velja 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MULLER, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJU, Teichengasse 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati Mestno zdravilo, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 3 29

Priloga našim rodbinam
kolinsko cikorijo.

Dr. J. L., zobozdravnik, Moravska Ostrava. Natančno in temeljito sem preizkusil Vašo ustno vodo in Vaš zobni prašek, ki ju že dolgo rabim sam kakor tudi moji bolniki, zato Vam z veseljem izražam svoje mnenje. Ustni vod in zobni prašek se nahajata veliko, toda v resnici dobrih je zelo malo. Bolniki naj se torej poslužujejo le onega sredstva, o katerem je preizkušeno in večletna raba izpričala, da je v resnici dobro. In ta je: Seydlin.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las deluje najbolje priznana

Tanno-chinia tinktura za lase

katera okrepčuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodilom 1 krono. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil., medicinal. vin., specialitet, najfinjših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani Resljeva cesta št. 1. poleg novozgrajenega Fran. Jožefovega jubil. mostu

Pa kaj se to pravi.
Če trebih boli?
Pri pametni glavi:

zavij!

Krepčilo želodca,

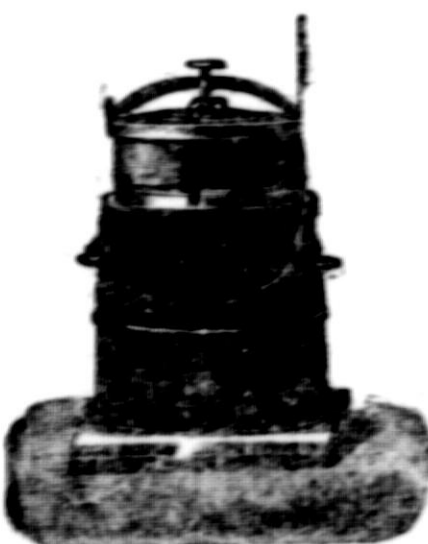
potrebno v vsaki skrbni hiši!

Ljudska kakovost liter K 2-40.

Kabinetska kakovost " " 4-80.

Nastov za naročilo: "FLORIAN", Ljubljana.

Postavno varovano.

FR. STUPICA v Ljubljani

Marije Terezije cesta št. 1.

Zahtevajte ponudbo!

Cene nizke!

Metereološko poročilo.

Vilma od 1. oktobra 1907. Stanje od 1. oktobra 1907.

dan	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	vetri	nebo
20.	2. pop.	735.5	19.0	sr. zahod. sk. oblač.	
	9. zv.	733.4	16.1	sr. jzh. oblačno	
21.	7. zj.	730.5	15.5	sl. zahod. pol. oblač.	

Srednja včerajšnja temperatura 16.1°, norm. 14.2°. Padavina v 24 urah 5.4 mm.

Učiteljica

išče privaatno službo. Vstop takoj. Najraje gre na deželo.

Naslov pove upravnistvo »Slov. Naroda«.

Starejša gospodična

z najboljšimi izpričevanji želi kot gospodinja,

hišna gospodična ali ključarica v večjem hotelu dobiti službo. Kje, pove upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

Prave 3176

vinske sode

nekaj skoro novih, iz trdega lesa od 56—100 l, od 400—650 l, in od 900 do 3000 l preda po nizki ceni

F. CASCIO

Lingarjeva ulica št. 1. Zraven škofije.

Kontorist

vešč slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, stenografije, strojepisja ter enotnega knjigovodstva se išče za veletrgovino v mestu na Gorenjskem. — Prosilci, ki so večji železninske stroke imajo prednost. — Ponudbe pod »Merkur« na upravnistvo »Slov. Naroda«.

Miss Farler, Miss Everitt

Begin their English lessons on the 1st of October Dalmatinova ulica št. 7, II. nadst. 3137

Vprašanja pri g. M. Tönnies, Dunajska cesta št. 25.

Ceniki s koledarjem zastoj in poštne prest. 1045

Fr. Čudnu

uraru in trgovcu v Ljubljani.

Delničar in zastopnik

svicarskih tovarov »Union« v Biel in Genovi.

Uhani, prstani, briljanti.

Svetovno znano najfinjšo blago po najnižjih cenah.

Dobro okusjen

planino

(okoro nov) se ceno preda na vogalu Sv. Petra ceste, vhod Rudolfskega ceste št. 2. I. nadstropje. 3181

5 lepih travnikov

se preda. — Poizve se pri g. Jožetu Planšarju, goščinarju na Dolenski cesti. 3173

Lovski pes

(fermač), kratkodlak, zgoraj rjav, spodaj rjav — belo tigrast se je 18. t. m. izgubil ali bil odpeljan.

Prijaone navedbe na Strzelbo, Ljubljana, Resljeva cesta 9. Najditelj dobi prav dobro nagrado. 3180

Danes koncert

„Slovenske Filharmonije“

v 3170

Elektrodiagnostika „Ideal“

OLLA

je več nego 2000 zdravnikov označilo za najzanesljivejšo. Zaloga v Ljubljani: A. Hlavka, R. Sešnik, Gabriel Piccoli, lekarnar, A. Kanc, drogerija, Ant. Kršper.

Zahtevajte, da Vam Vaš dobavitelj da OLLA in ne dajte si manjvrednih posnetkov za isti denar kot OLLA hvaliti za „ravno tako dobro blago“.

Ilustrovan, poučen in originalen cenovnik z navedbo prodajalšč zastoj od tvornice za gumi OLLA na Dunaju II. 300, Praterstr. 57. 1000

Pristni kranjski lanenooljnati firnež

Oljnate barve

v posodah po 1/2, 1 kg kakor tudi v večjih posodah.

Fasadne barve

za hiše, po vzorcih.

Slikarski vzorci in papir za vzorce.

Šaki

pristni angleški za vozove, za pohištva in za pode.

Steklarski klej

(odt) priznane in strokovno preizkušene najboljše.

Karbolinej prve vrste

Mavec (gips)

za podbarje in za stavbe.

Čopiči

domaćega izdelka za zidurje in za vsako obrt

priporoč

Adolf Hauptmann v Ljubljani.

Prva kranjska tovarna čistilnih barv, strobov, lakov in steklastih mas.

Zahtevajte cene!

Za slabokrvne in prebolele je zdravilsko priporočeno dr. dal-matinsko vino 3093

Kač

najboljše sredstvo.

4 steklenice (5 kg) franko K 4.—.

Prodaja.

Kmetijska podružnica v Begunjah (Gorenjsko) bo prodala v nedeljo, dne 2. oktobra ob 3. uri popoldan sur dražbenim putem na licu mesta svoje

posestvo

z vodno napravo, prikladno za kako obrt.

Dr. J. Dereani

okrožni zdravnik v Kamniku odiše 20. t. m. na dopust in se vrne konec oktobra.

Lahek, enovprežni voz

prilagojen za prevažanje sifona in rabljene

manufakturne štelaze

ter velika, steklena vrata

kupi ALOJZIJ CERAR, trgovec v Lukovici. 3097

Na izbiro pošilja

resnim naročnikom

bluze — krila — perilo

domače in cestne halje, predpasnike, otroške obleke, klobočke in čepice, kratne oprave ter vsako konfekcijsko in modno blago

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg 28.

Priznana najboljša blaga. Cene nizke.

Naročila tudi po meri.

Prav lepo in dobro

posestvo

z jako lepim in rodovitnim poljem, travniki, hmeljskim nasadom, sadovniki, gozdovi, z lepo zidano hišo, prostorno praktično gospodarsko poslopje, separati lep hlev za svinje, dva velika močna kozolca, vse z najboljšo uredbo. Zraven tega je tik omenjene hiše še druga lepa hiša s slovečo 3119

gostilno

v jako lepem in dobrem kraju na drž. cesti blizu Celja. K temu spada tudi

vinograd

v jako slovečem vinskem kraju z viničarjo in hlevom za živino. Vse to je napredaj! Kje, se izve pri uprav. »Slovenskega Naroda«.

Tri žlice

železnatoga vina lekarnar Piccollija v Ljubljani, c. in kr. dvornega založnika, vse bujejo množino železa, ki jo mora zaužiti odrasli človek vsak dan, ako njegov organizem potrebuje železa, v nasprotju z drugimi izdelki ki vsebujejo le tako množino železa, ki se dokazano nahaja v vsakem namiznem vinu, in torej nimajo nikake medicinske vrednosti. Polit. steklenica 2 K. 373

Prodajalka

starejša, z večletno prakso želi mesta v kaki trgovini z mešanim blagom na deželi. — Naslov pove upravnistvo »Slov. Naroda«.

3172

Sprejme se gojenko trgovskega tečaja na brano in stanovanje.

Separirana soba in klavir na razpolago. Kje pove uprav. »Sl. Naroda«.

3096

Mlad fant

poštenih staršev želi vstopiti kot vajenec v trgovino z manufakturnim blagom event. tudi z mešanim blagom v kakem večjem trgu. — Ponudbe na pošto ležeče št. »100«, pošta Sv. Anton v Slov. goricah, Stajersko.

Dva ključavničarska pomočnika

sprejme v trajno stavbno delo Frano Smole, ključavničar v Sp. Šiški.

Proda se radi preoblegla posla

hiša z gostilno

ki je tudi pripravna za mesarja. — Plačilni pogoji so zelo ugodni. Več se izve v zalogi meniške pivovarne v Ljubljani. 3142

Stanovanje

z dvema sobama, predsobo, kuhinjo in poselsko sobo, verando in porabo vrta elektr. luč se meblirano ali ne meblirano takoj odda v odlični hiši. Pojasnila iz prijaznosti: Ljubljana, Gornjova ulica 4, I. nadst. levo. 3151

Enonadstropna vila

na lepem prostoru, 15 minut od mesta oddaljena, je po nizki ceni naprodaj. Vila je pripravna za dve družini in ima lep vrt. — Kje, pove upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

2953

Proda se v Celju v Rotovski ul.

gostilna „Stern“

stoječa tik celjskega rotovža. Reflektanti, naj se oglašijo pri dr. Alojziju Brenciču, odvetniku v Celju. 3154

Motor Puch

z 2 cilindroma 6/7 HP, dobro ohranjen, z elegantnim širokim stranskim vozom za 3 osebe z vso pripravo, jako dobre pneumatike (Antiderapant) z dvojno prestavo, prostim tekom, moč prenesena na zadnje kolo z verigo in ventilatorjem se poceni prodaja.

Vpraša se pri A. S., Stari trg št. 4, I. nad., desno. 3150

Lepo stanovanje

v I. nadstropju, na vogalu Kongresnega trga in Vegove ulice št. 2, s 5 sobami, balkonom in vsemi pripadki

se odda s 1. novembrom t. l. 2785

Povpraša se pri g. dr. Žerjavu v isti hiši od 1/2. — 1/2. 2. popoldne ali pa v pisarni zvezo slov. zadrug.

Vsakdo lahko dobi

tako iz mesta kakor z dežele

zlatnino

kakor srebreno in zlato žepne ure in veržice, uhane, prstane i. t. d.

na obroke pri zlatarju 3158

I. Vecchiet

v Ljubljani, nasproti glavne pošte. Cene znane. Solitno gostilno.